

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Освітня програма	32152 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	32152
Назва ОП	Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Борисенко Наталія Дмитрівна, Кобута Катерина Степанівна, Амеліна Світлана Миколаївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	17.01.2022 р. – 19.01.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/Vidomosti-SO-OPP-Bakalavr-Filologiya-Germanski-movi-ta-literaturi-pereklad-vklyuchno.-presha-anglijska.pdf
Програма візиту експертної групи	https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/ZATVERDZHENA-PROGRAMA-roboti-ekspertnoyi-grupi-1.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

На основі розгляду відомостей самоаналізу, документів у вільному доступі на сайті університету і наданих за запитом ЕГ, онлайн-зустрічей з фокус-групами ЕГ дійшла висновку про відповідність ОП вимогам критеріїв 1-9. У ОП відображено стратегічні напрями ЗВО, враховано тенденції розвитку спеціальності і потреби регіону (міста Мелітополя і Запорізької області). ОП в цілому відповідає Стандарту, вимогам чинного законодавства, зокрема щодо переліку ОК, послідовності їх вивчення, кількості кредитів, програмних результатів навчання тощо. Наявні положення, у яких задекларовано визнання результатів навчання, отриманих у формальній та неформальній освіті. Правила прийому на ОП є чіткими, зрозумілими, доступними і оприлюднені на офіційному сайті університету. Форми та методи навчання і викладання загалом сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. На сайті кафедри оприлюднено робочі програми й силабуси обов'язкових і вибіркових дисциплін, анотації вибіркових дисциплін, що надає можливість усім зацікавленим і насамперед здобувачам отримати необхідну інформацію. Професійна та академічна кваліфікація викладачів відповідає цілям ОП та дозволяє досягти цілей програми та програмних результатів навчання. До забезпечення реалізації освітнього процесу залучені роботодавці, українські та зарубіжні вчені та професіонали-практики, однак їхнє залучення відбувається не на постійній основі. Фінансове, матеріально-технічне і навчально-методичне забезпечення є достатнім та сприяє досягненню цілей, завдань, програмних результатів навчання. Університет забезпечує якісну організаційну, консультативну та інформаційну підтримку для здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП. ЕГ констатувала наявність і оприлюднення на сайті ЗВО чітких і зрозумілих процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП; наявність внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Вимоги щодо прозорості та публічності діяльності ЗВО під час реалізації освітньої програми дотримано.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

До сильних сторін ЕГ відносить: потужну нормативну базу, яка регулює правила вступу і різні аспекти навчання за ОП; адаптованість цілей ОП до сучасних потреб ринку праці; залучення до реалізації ОП усіх категорій стейкхолдерів; врахування галузевого та регіонального аспектів; спрямування ОП на максимальне сприяння практичній підготовці здобувачів; відповідність обсягу ОП та фактичного навантаження на здобувачів вимогам законодавства; наявність широкого спектру дисциплін професійного спрямування; сприяння опануванню здобувачами soft skills; наявність окремих положень, які регулюють визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та перезарахування результатів неформальної освіти; дотримання студентоцентрованого підходу та принципів академічної свободи; представлення у вільному доступі на сайті кафедри германської філології усіх робочих програм і силабусів ОК, анотацій вибіркових дисциплін; регулярне оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень викладачів; поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми та залучення студентів до проведення досліджень на базі лабораторії філологічних досліджень та науково-методичного центру «Лінгва»; зрозумілість і прозорість процедури проведення контрольних заходів, критеріїв оцінювання та послідовності дій щодо оскарження результатів навчання; Колективний договір та низка положень чітко регламентують процедури конкурсного добору НПП, які є прозорими та зрозумілими; публічність і прозорість процедури обрання НПП за конкурсом; рейтингове оцінювання діяльності НПП з комплексом заходів щодо матеріального та нематеріального заохочення; можливість безоплатного підвищення кваліфікації у закордонних закладах партнерах МДПУ; потужну матеріально-технічну базу та її постійне оновлення; безоплатний доступ здобувачів та викладачів до освітніх, організаційних, наукових матеріалів, комп'ютерного, спортивного обладнання; наявність низки положень, які спрямованих на вирішення конфліктних ситуацій, протидію корупції, забезпечення рівних прав і можливостей; роботу юридичної клініки «Вікторія» і психологічного центру; наявність скриньки довіри та її переведення в онлайн-формат; належну поінформованість усіх учасників освітнього процесу щодо нормативної бази університету, структури, змісту, цілей ОП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

До слабких сторін ЕГ відносить: недостатнє врахування аналогічних програм і досвіду вітчизняних та зарубіжних університетів; нерівномірність семестрового розподілу кількості кредитів на «Практичний курс німецької мови»; вивчення ОБЖ у 8-му семестрі; низький рівень участі здобувачів у програмах академічної мобільності; недостатня спрямованість публікаційної активності окремих викладачів щодо відповідності ОП; відсутність практики запрошення експертів у галузі перекладознавства для проведення аудиторних та позааудиторних занять; відсутність залучення представників перекладацьких агенцій та перекладознавців до процесу перегляду ОП; незавершеність з попереджувального маркування території та приміщень для осіб з особливими освітніми потребами. Рекомендації: розширювати комунікацію та кооперацію із вітчизняними ЗВО з аналогічними ОП; проаналізувати досвід зарубіжних університетів, які мають аналогічні програми, для подальшого вдосконалення ОП; поглиблювати практичну реалізацію досвіду аналогічних ОП; розглянути можливість збільшити кількість кредитів на вивчення другої іноземної мови; змістити вивчення ОБЖ на більш ранні семестри, аби дати змогу здобувачам старших курсів концентруватися на предметах професійного спрямування; розглянути можливості впровадження елементів

дуальної освіти; розглянути можливість наступності тематики вибіркової дисципліни за галузевою спрямованістю з поглиблення фахових знань певних напрямів; посилити увагу до неформальної освіти, популяризувати можливість такої процедури серед здобувачів; активізувати діяльність щодо участі у програмі подвійного диплома та міжнародних проєктах у межах укладених угод про співпрацю, зокрема, й у онлайн-форматі; підвищити залученість здобувачів до внутрішньої академічної мобільності; зорієнтувати заходи з популяризації академічної доброчесності на розширення розуміння цього поняття. забезпечити спрямованість публікаційної активності НПП відповідно до ОК, які вони викладають; залучати експертів з перекладознавства для проведення занять із здобувачами; залучати до перегляду ОП представників перекладацьких агенцій та перекладознавців; прискорити роботи зі створення умов для осіб з особливими потребами; розглянути можливість запровадження окремого онлайн-опитування серед роботодавців для їх ефективного залучення до перегляду ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Здекларована загальна мета ОП передбачає підготовку кваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців у філологічній сфері, які володіють загальними та професійними компетентностями для проведення наукових досліджень та практичної роботи на основі розв'язання практичних завдань у сфері філології та перекладу. Як мета, так і освітні цілі ОП відповідають Стратегії розвитку МДПУ ім. Б.Хмельницького (<https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/Strategiya-rozvitku-2013-2023.pdf>). Свою місію університет вбачає у спрямуванні діяльності суб'єктів освітнього процесу на розвиток освіти, науки і культури на основі генерування й упровадження фундаментальних наукових досліджень за широким спектром природничих, гуманітарних та інших напрямів науки і техніки. Для досягнення цього університет декларує інтегрування зусиль науковців і освітян, що спрямовані на змістову переорієнтацію сучасного освітнього процесу на всебічну, повнофункціональну підготовку майбутнього фахівця, на забезпечення вже сьогодні його життя у глобалізованому інформаційному просторі шляхом створення рівних умов доступу до якісної освіти, освіти крізь життя, через формування людиномірних стратегій життєдіяльності у широкому культурно-освітньому середовищі. Про відповідність цілей ОП стратегії ЗВО свідчить їх багатоаспектне, але чітке формулювання та подальша послідовна реалізація. Цілями ОП передбачено підготовку фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології у мінливих умовах сучасного суспільства і конкретизовано як: формування інфомедійно грамотного фахівця, практико-орієнтований підхід, особистісно-орієнтований підхід до здобувачів вищої освіти, можливість наукового та професійного зростання. Зокрема, практико-орієнтований підхід реалізується кількома шляхами (під час зустрічі гарантом ОП було зазначено, що збільшено кількість годин на практичні заняття, а вибіркові ОК мають практичне спрямування), а особистісно-орієнтований підхід до здобувачів відображається у пропозиції широкого спектру вибіркової ОК не лише з їхнього курсу, але і з інших ОП та освітніх рівнів. Для формування інфомедійно грамотного фахівця та забезпечення професійного та наукового зростання було обладнано науково-методичний центр «Lingua».

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

При укладанні й перегляді ОП враховувалися запити і потреби стейкхолдерів. До складу робочої групи з розроблення ОП увійшли представники стейкхолдерів: В. Дюкова – від здобувачів вищої освіти, і директор ВІК «ФЛОУТЕК-СИСТЕМ» А.Ю. Жогов – від роботодавців. Висловлені Жоговим А.Ю. пропозиції було враховано також під час перегляду ОП, зокрема, введено вибіркової дисципліни: «Основи послідовного перекладу», «Переклад ділової документації», що зафіксовано у протоколі кафедри № 24 від 13.05.2020 р.. Здобувачка В. Дюкова зазначила під час онлайн зустрічі, що за ініціативою здобувачів було введено вибіркової ОК «Основи психолінгвістики». Під час зустрічі з фокус-групою роботодавців О. Корець, менеджер ТОВ «ІЗАТЕКС-ІНДАСТРІ», розповіла, що її було запрошено на засідання кафедри, де вона надала рекомендації щодо розвитку ОП в перекладацькому напрямі. І. Перейнос, HR-менеджер компанії «Хегельманн Транспорте Юкрейн», зазначила, що її пропозиція збільшити кількість годин на практичний курс основної іноземної мови була взята до уваги та реалізована в ОП. Представниця компанії МПП-АГРО розповіла, що внесла пропозиції щодо тренування навичок послідовного перекладу та акцентувала на важливості технічного перекладу. У межах ОП реалізується ОК «Науково-технічний переклад» та, як зазначено також у самоаналізі, О. Корець провела майстер-клас «Подолання труднощів під час послідовного перекладу» (2021р.). У ОП враховуються напрацювання академічної спільноти, висловлені на науково-методичних

та методологічних семінарах, конференціях. Прикладом може бути V Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми функціонування мови і літератури в сучасному полікультурному суспільстві», яка відбулась 25-26 вересня 2020 р., і співorganizаторами якої були Ягеллонський університет (м. Краків, Польща), Східна Кембриджська міжнародна школа (м. Шен'ян, Китай), Бельцький державний університет імені Алеку Руссо (м. Бельці, Молдова), Університет Отто Фрідріха (м. Бамберг, Німеччина), Віденський університет (м. Відень, Австрія), Шуменський університет «Єпископ Костянтин Преславський» (м. Шумен, Болгарія) (<https://mdpu.org.ua/v-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-aktualni-problemi-funktsionuvannya-movi-i-literaturi-v-suchasnomu-polikulturnomu-suspilstvi/>).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Тенденції розвитку спеціальності відображені в орієнтації ОП на підготовку висококваліфікованих і конкурентоспроможних перекладачів і вчителів англійської мови, потреби у яких набуває дедалі більшої актуальності. Гарантом ОП було зазначено, що програма «зосереджена на потребах регіонального ринку праці». Оскільки в регіоні переважають індустріальна та агропромислова сфера, у ОК «Практика перекладу» було запроваджено модуль з аграрною тематикою, а також до вибірових ОК додано «Науково-технічний переклад». Представницею Мелітопольської міської ради було зазначено, що випускова кафедра брала участь у плануванні та здійсненні аналізу стратегії розвитку міста Мелітополь до 2030 р., що стосувалось розвитку туризму у Запорізькій області. Під час зустрічі з роботодавцями було акцентовано на прогнозах туристичної галузі та потребах у відповідних кадрах. Тому зазначена тематика врахована у змісті матеріалів для практичного курсу перекладу. Також до переліку вибірових ОК введено дисципліну «Англійська мова в бізнесі». Згідно з даними самоаналізу, ідея такого ОК виникла на основі наявності такої дисципліни у відповідній програмі Вищої лінгвістичної школи, Польща. Це було підтверджено також на зустрічі з НПП, які забезпечують реалізацію ОП. Гарант ОП зазначила, що враховано досвід Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка і Національного авіаційного університету, які здійснюють підготовку фахівців за аналогічними програмами.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, який було затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 р. № 869. Усі компетентності та програмні результати, визначені Стандартом, враховано у ОП. Формування результатів навчання відображено у відповідних освітніх компонентах. Зокрема набір дисциплін загальної підготовки сприяє розвитку загальних компетентностей (<https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>), ОК профільного спрямування забезпечують досягнення фахово-предметних компетентностей, а достатня кількість ОК практичного характеру позитивно відбиваються на досягненні інтегральної компетентності. Наприклад, досягненню ПРН1 та ПРН2, (забезпечується за допомогою ОК3 “Українська мова”, ОК5 “Менеджмент досягнення результату”, ОК11 “Вступ до фаху”, ОК12“Основи перекладознавства”, ОК14“Диспутивне читання” тощо, ПРН16 та ПРН17 досягається шляхом вивчення ОК16, 17,18 “Перекладознавство”, “Теоретична фонетика англійської мови”, “Теоретична граматики англійської мови” Кількість загальних компонентів практично дорівнює кількості фахових: 13 загальних та 12 фахових. У матриці подано відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми. (OPP-Bakalavr-Filologiya-Germanski-movu-ta-literatury-pereklad-vklyuchno-presha-anglijska-2 (1).pdf) На досягнення фахових компетентностей спрямовані ОК9, 10, 13, 34, (Сучасні тенденції розвитку мовознавства, Практичні курси іноземних мов, “Основи теорії літератури)Для кращого опанування практичних навичок, починаючи з другого курсу, ОП передбачає щорічне проходження здобувачами різних видів практик.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОП адаптовані до сучасних потреб ринку праці; до реалізації ОП залучені, усі категорії стейкхолдерів; ОП враховує галузевий та регіональний аспект, до кооперації залучені відповідні установи; ОП спрямована на максимальне сприяння практичній підготовці здобувачів та створення умови на базі ЗВО для їх професійного зростання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Мінімально перейнятий досвід аналогічних вітчизняних та зарубіжних програм. Рекомендуємо: розширювати комунікацію та кооперацію з аналогічними вітчизняними та зарубіжними ОП, поглиблювати практичну реалізацію досвіду аналогічних ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма має високий рівень узгодженості за підкритеріями 1.1, 1.2, 1.4, та достатній рівень узгодженості за підкритерієм 1.3. У ОП враховано галузевий та регіональний аспект, тенденції у галузі, потреби стейкхолдерів. Водночас врахування рекомендації щодо розширення комунікації та кооперації з вітчизняними та зарубіжними ЗВО, які мають аналогічні ОП, й поглиблення практичної реалізації досвіду аналогічних ОП, сприятиме модернізації, інноваційності та різноманітності ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП у кредитах ЄКТС – 240 кредитів, серед яких 180 кредитів відводиться на основні ОК та 60 на вибіркові (такі дані зазначені у логічно-структурній схемі ОП (OPP-Bakalavr-Filologiya-Germanski-movy-ta-literatury-pereklad-vklyuchno-presha-anglijska-2.pdf)). Це відповідає вимогам, визначеним статтею 5 Закону України «Про вищу освіту» <https://goo.su/5JBx> для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. За словами гаранта ОП, на рівні університету усі вибіркові ОК було уніфіковано щодо обсягу 4 кредити. Я. Сопіна, начальник навчального відділу, зазначила, що тижневе навантаження на здобувача освіти даної ОП становить 1,5 кредиту, тобто 45 годин. Тижневе аудиторне навантаження на здобувача – не більше 24 годин.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Структура змісту ОП є чіткою, її освітні компоненти логічно взаємопов'язані й спрямовані на забезпечення досягнення заявлених цілей та ПРН. За словами здобувачів, вони задоволені наявними основними ОК, а також широким спектром вибіркових ОК. Серед обов'язкових ОК спостерігаються як загальнообов'язкові дисципліни («Історія та культура України», «Філософія»), так і фахово орієнтовані: «Основна іноземна мова», «Друга іноземна мова» тощо. Теоретичні ОК, зокрема «Історія англійської мови», «Історія світової літератури», «Лексикологія», гармонійно поєднуються з практичними дисциплінами такими як «Практикум англійської граматики», «Практична фонетика англійської мови». Водночас не існує єдиної категоризації вибіркових ОК, тобто здобувачі можуть обирати не лише дисципліни інших ОП, але і іншого освітнього рівня. Однак, привертає увагу місце ОК ОБЖ в останньому семестрі, адже більш логічним було б її вивчення на першому курсі. Доцільно також уточнити місце дисципліни «Література німецькомовних країн»: якщо вона перенесена до переліку обов'язкових (ОК24), тоді потрібно вилучити її з переліку вибіркових. У цілому відомості про самооцінювання освітньої програми (<https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/Vidomosti-SO-OPP-Bakalavr-Filologiya-Germanski-movi-ta-literaturi-pereklad-vklyuchno-presha-anglijska.pdf>), навчальний план ОП 2021 року (<https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/Navchalnij-plan-OPP-Filologiya-Germanski-movi-ta-literaturi-pereklad-vklyuchno-persha-anglijska-Bakalavr.pdf>) демонструють логічну систему освітніх компонент, що в сукупності дозволяє досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз обов'язкових ОК та дисциплін вільного вибору дає підстави стверджувати, що ОП (<https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/OPP-Bakalavr-Filologiya-Germanski-movi-ta-literaturi-pereklad-vklyuchno-presha->

anglijska.pdf) відповідає предметній області спеціальності 035 Згідно зі структурно-логічною схемою ОП, як дисципліни загальної підготовки, так і дисципліни професійної підготовки складені в логічний ряд, де теорія передує практиці, а набуття компетентностей розширюється з кожним наступним дотичним обов'язковим ОК (наприклад, «Вступ до фаху» – «Основи перекладознавства» – «Перекладознавство» – «Практика перекладу з англійської мови» – «Перекладознавча практика». Набір дисциплін дозволяє застосовувати як теоретичні, так і емпіричні методи вивчення та дослідження.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Здобувачі, які навчаються за ОП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», мають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Вона реалізується шляхом формування вибіркової частини в обсязі 25%, як це передбачено законодавством. За словами гаранта ОП, здобувачі щорічно обирають вибіркові ОК з електронного каталогу, що є на сайті факультету, після чого пишуть заяву та заносять її до деканату. Для введення вибіркового ОК в дію група повинна набрати 25 здобувачів. Якщо набір не здійснено, здобувачам пропонуються альтернативні вибіркові ОК. Утім, як зазначила Я. Сопіна, начальник навчального відділу, запис на кожний вибірковий ОК розглядається індивідуально, та допускається викладання дисципліни навіть при 10-15 здобувачах. Здобувачі можуть обирати вибіркові ОК зі своєї ОП, з інших ОП, з інших ОС та навіть з інших ЗВО (останні за умови участі в програмах академічної мобільності). Як зазначила гарант, досі випадків вибору дисциплін у інших ЗВО не було. Розглядаючи навчальний план (<https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/Navchalnij-plan-OPP-Filologiya.Germanski-movi-ta-literaturi-pereklad-vklyuchno-persha-anglijska-Bakalavr.pdf>), ЕГ зауважує, що у ньому є пропуски там, де за логікою мають бути назви вибірових дисциплін. Вважаємо, що для уникнення незрозуміння здобувачами варто було би заповнити ці пропуски, наприклад, так: «Вибіркова дисципліна 1», «Вибіркова дисципліна 2» тощо. Як було зазначено однією зі здобувачок, на програмі надається широкий вибір ОК, де можна підібрати дисципліну відповідно до своїх інтересів. Здобувачка обрала «Маркетинг» серед каталогу вибірових ОК на сайті (https://filolog.mdpu.org.ua/?page_id=19566) і вивчає обрану дисципліну. Деканати розміщують Каталог для ознайомлення здобувачів на сайті Центру освітніх дистанційних технологій університету, інформаційних сайтах факультетів. Деканати кожного навчального року (у грудні) доводять до відома здобувачів інформацію про наявність/оновлення каталогу та збирають заяви на обрану здобувачами дисципліну в деканаті для відповідного комплектування груп.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка за ОП здійснюється відповідно до «Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (<https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/praktichna-pidgotovka-zdobuvachiv.pdf>), передбачає дві навчальні практики (мовну і перекладацьку) і виробничу (перекладацьку). За проханнями здобувачів та рекомендаціями стейкхолдерів, у ОП було збільшено кількість годин саме на практичні заняття, що було ними підтверджено під час онлайн-зустрічей. Гарант ОП зазначила, що всі вибіркові ОК є практико-орієнтованими. Кожен семестр передбачає як мінімум один практичний курс згідно з структурно-логічною схемою (OPP-Bakalavr-Filologiya-.Germanski-movy-ta-literatury-pereklad-vklyuchno-presha-anglijska-2.pdf). Під час зустрічі стейкхолдери відзначили високий рівень володіння іноземними мовами та перекладацькі навички, які здобувачі проявили при проходженні практики в їхніх установах. Представниця міськради Мелітополя поділилася враженнями однієї з практик: здобувачі не лише перекладали матеріали англійською, але і навчали персонал англійської. Отож, така організація практики сприяє комплексному розвитку різних компетентностей. ОПІ та навчальний план передбачають такі види практичної підготовки: «Навчальна практика мовна» (в рамках курсів «Практичний курс англійської мови», «Практичний курс німецької мови»), Навчальна практика (перекладацька) дозволяє здобути такі компетентності: ІК, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, ЗК 11, ЗК 12, ФК 2, ФК 3, ФК 5, ФК 6, ФК 7, ФК 8, ФК11, ФК12. Виробнича практика (перекладацька) дозволяє здобути такі компетентності: ІК, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, ЗК 11, ЗК 12, ФК 2, ФК 3, ФК 6, ФК 8, ФК 11, ФК 12.. Для проходження практик укладено договори з установами, підприємствами та організаціями. Перед початком практики проводиться установча конференція зі здобувачами, а за результатами – звітна конференція. Для забезпечення практичної підготовки здобувачів вибудовано логічну послідовність практичних і лабораторних занять з ОК «Практичний курс англійської мови», «Практичний курс німецької мови», «Практична фонетика», «Практична граматики», вивчення яких передбачене для здобувачів від першого курсу, з поступовим доповненням інших практично спрямованих ОК: «Практика перекладу», «Практикум української мови» тощо. Всі вибіркові ОК, які передбачені ОП з 2 курсу – практико-орієнтовані. Здобувач 4-го курсу Скобліков Р. зазначив, що йому подобається можливість під час занять з основної іноземної мови працювати у їхньому центрі «Лінгва», де вони практикують синхронний

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз цілей і ПРН ОП дозволив ЕГ переконатися, що у межах ОП здобувачі можуть набути соціальних навичок (soft skills) Для практикування та набуття soft skills ОП містить такі ОК, як «Практичний курс англійської мови мовленнєвою практикою» (навички іншомовної комунікації, співпраця у команді), «Практичний курс німецької мови мовленнєвою практикою» (навички іншомовної комунікації), «Менеджмент досягнення результату» (управлінські навички, самоменеджмент), «Інформаційно-комунікаційні технології» (комунікативні навички) тощо. Декан факультету Т. Коноваленко зазначила, що на заняттях застосовуються інноваційні методи навчання для розвитку soft skills: навчання методом пазлу, використання віртуальних дощок, робота у спільних гугл-документах, task-based learning тощо. Гарант ОП та викладач К. Гахарія пройшли міжнародне стажування «Soft skills development in teaching professional training» (01.10-12.11.2021) на базі європейського ЗВО (Західно-Фінляндського Коледжу) з подальшим застосування набутих методик формування soft skills.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На даний час професійний стандарт перекладача відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького» (https://drive.google.com/file/d/1OMtCdZsTSSudgxmQMu2o6ffea4Kjx3_Q/view), у п. 4.2. якого передбачено: «Кількість годин аудиторного навантаження здобувачів вищої освіти на тиждень теоретичного і практичного навчання за освітнім ступенем бакалавра не перевищує, як правило, 24 годин на тиждень». Я. Сопіна, начальник навчального відділу, зазначила, що аудиторне тижневе навантаження коливається від 19 до 24 годин, але не перевищує 24 години. Для повноцінного опанування основної іноземної мови, на цю ОК виділено найбільшу кількість кредитів. Обсяг теоретичних ОК складає від 3 до 4 кредитів. Обсяг самостійної роботи складає від 1/2 до 2/3 загального обсягу фактичного навантаження здобувачів вищої освіти. Здобувачі висловлювалися на підтримку існуючого розподілу навантаження за ОП.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

На даний час підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Отже, обсяг освітньої програми та фактичне навантаження на здобувачів відповідає вимогам законодавства; ОП включає широкий спектр дисциплін професійного спрямування, які представлені як основними ОК, так і вибірковими; ОП сприяє опануванню здобувачами soft skills; ОП передбачає достатню практичну підготовку студентів та дозволяє розширювати можливості застосування здобуті знання та навички в реальних ситуаціях. Керівництво ОП та університету сприяє формуванню груп на вибіркові ОК з меншою кількістю здобувачів, ніж встановлений у ЗВО економічно обґрунтований мінімум.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Викликає занепокоєння семестровий розподіл кількості кредитів на «Практичний курс німецької мови» (2-3 кредити), яка є другою іноземною мовою. Рекомендуємо: розглянути можливість збільшити кількість кредитів на вивчення другої іноземної мови. Привертає увагу місце ОК ОБЖ у 8-му семестрі. Рекомендуємо: змістити ОК ОБЖ на більш ранні семестри, аби дати змогу здобувачам старших курсів концентруватися на предметах професійного спрямування. Відсутня підготовка здобувачів за дуальною формою освіти. Рекомендуємо: розглянути можливості впровадження елементів дуальної освіти. Також пропонуємо розглянути можливість наступності тематики вибіркових дисциплін за галузевою спрямованістю з поглиблення фахових знань певних напрямів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня програма має високий рівень узгодженості за підкритеріями 2.1, 2.3..2.4 2.5, 2.6, 2.8, достатній рівень узгодженості за підкритерієм 2.2 та низький рівень узгодженості за підкритерієм 2.9. Врахування рекомендацій щодо збільшення кількості кредитів на вивчення другої іноземної мови сприятиме збалансуванню рівнів основної та другої іноземної мови здобувачів, допоможе здобувачам обрати вектор майбутньої професійної спеціалізації, а також поглибити та розширити практичну підготовку здобувачів.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Освітня програма має високий рівень узгодженості за підкритеріями 2.1, 2.3..2.4 2.5, 2.6, 2.8, достатній рівень узгодженості за підкритерієм 2.2 та низький рівень узгодженості за підкритерієм 2.9. Врахування рекомендацій щодо збільшення кількості кредитів на вивчення другої іноземної мови сприятиме збалансуванню рівнів основної та другої іноземної мови здобувачів, допоможе здобувачам обрати вектор майбутньої професійної спеціалізації, а також поглибити та розширити практичну підготовку здобувачів.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Як було зазначено гарантом ОП, особливості ОП враховуються способом надання більшої ваги коефіцієнту (0,4) профільному предмету (іноземна мова). Керівництво ОП та факультету намагаються усіляко сприяти успішній вступній кампанії: абітурієнти можуть здобути додаткові бали при вступі, якщо є переможцями конкурсів МАН, дотичних до профільного предмету. Для більшого заохочення абітурієнтів практикується можливість надання різних сертифікатів ЗНО.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регламентуються такими положеннями: Положенням № 400 про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького, Положенням № 320 про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу МДПУ імені Богдана Хмельницького, Положенням № 402 про перезарахування освітніх компонентів та визначення академічної різниці у МДПУ імені Богдана Хмельницького, Положенням № 304 про визнання іноземних документів про освіту в МДПУ імені Богдана Хмельницького, Положенням № 321 про центр по роботі з іноземними громадянами та особами без громадянства у МДПУ імені Богдана Хмельницького. Усі заявлені документи можна знайти на офіційному веб-сайті ЗВО у рубриці «Положення з організації освітнього процесу» (<https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlygaye-oprilyudnennyu/dokumenti-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-osvitnogo-p/>). К. Аверіна, начальник відділу міжнародних зв'язків, зазначила, що здобувачі-учасники програм академічної мобільності інформуються відділом про можливість перезарахування кредитів до початку програми семестрового навчання та ознайомлюються з алгоритмом процедури (термінами подачі документів, відповідальною особою тощо). Однак, під час онлайн-зустрічей було заявлено, що випадків перезарахування результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, на цій ОП не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється «Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у процесі неформальної освіти в МДПУ імені Богдана Хмельницького», яке розміщене на веб-сайті ЗВО(https://drive.google.com/file/d/14KeC_yldBuss-NoQ6oDqWdwy9We1_uV4/view).

Ініціатором перезарахування результатів неформальної освіти виступає здобувач вищої освіти. На даний момент практики застосування такого перезарахування не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Отже, у ЗВО та на ОП зокрема сформована потужна нормативна база, яка регулює правила вступу і різні аспекти навчання за ОП. Правила прийому на навчання за ОП є зрозумілими, вони оприлюднені на сайті університету. Організація вступної кампанії сприяє заохоченню здобувачів обирати дану ОП. Наявні окремі положення, які регулюють визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема у ЗВО-партнерах, та перезарахування результатів неформальної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Незважаючи на наявність відповідних положень, відсутні випадки практичної реалізації визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти під час академічної мобільності, і результатів неформальної освіти. Рекомендується реалізувати визнання результатів навчання, отриманих у таких формах; посилити увагу до неформальної освіти, популяризувати можливість такої процедури серед здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня програма має високий рівень узгодженості за підкритеріями 3.1,3.2,3.3 та достатній рівень узгодженості за під критерієм 3.4. ОП відповідає вимогам критерію 3, оскільки правила прийому на ОП є чіткими й зрозумілими, та оприлюднені на офіційному сайті університету. Розроблена й оприлюднена низка нормативних положень, яка визначає визнання результатів навчання, отриманих у формальній та неформальній освіті. Відсутність випадків практичної реалізації визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти під час академічної мобільності, і випадків визнання результатів неформальної освіти не є критичними зауваженнями для ОП. Водночас рекомендуємо посилити увагу до цих аспектів у подальшій роботі над вдосконаленням ОП та її реалізації.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми освітнього процесу та види навчальних занять регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (https://drive.google.com/file/d/1OMtCdZsTSSudgxmQMu2o6ffea4Kjx3_Q/view). У п.5.2. цього положення зазначено, що в університеті використовуються такі основні види навчальних занять: лекція, лабораторне заняття, практичне заняття, індивідуальне практичне заняття, семінарське заняття, консультація, факультатив (факультативні заняття). Положенням також передбачено, що викладачі добирають форми і методи викладання відповідно до змісту дисципліни, яку вони забезпечують. Спількування з НПП і здобувачами засвідчило факт застосування на всіх ОК ОП різних методів навчання і викладання – як традиційних (виконання практичних і лабораторних завдань, опрацювання наукової та науково-педагогічної літератури), так і інноваційних (ділові ігри, кейс-метод, тренінги, проблемно-пошуковий метод, метод проєктів тощо). Задоволеність методами викладання висловили здобувачі Колосова А., Скобліков Р. На зустрічі з НПП було отримано інформацію про існування «Хабу педагогічної майстерності» для обміну досвідом навчально-методичної діяльності. Урізноманітненню методів сприяє залучення практиків з організацій та підприємств, з якими здійснюється співпраця. Зокрема, підтвердженням є майстер-клас «Подолання труднощів під час послідовного перекладу», проведений менеджером із зовнішньоекономічної діяльності ТОВ «ІЗАТЕКС-ІНДАСТРІ» Корець О.М. Лабораторія «Лінгва» дозволяє використовувати методи навчання із застосуванням технічного забезпечення. Під час ознайомлення з матеріально-технічною базою було продемонстровано обладнання для VR (віртуальної реальності), яке дозволяє застосовувати технологію віртуальної реальності на заняттях. Головний бухгалтер Л. Розумейко повідомила під час зустрічі про те, що на 2022 рік передбачено кошти на придбання спеціалізованого програмного забезпечення для перекладачів, що сприятиме

технологізації методів навчання за ОП. На зустрічі зі здобувачами було встановлено, що в цілому вони задоволені методами навчання і викладання, особливо інноваційними. Дотримання принципів академічної свободи реалізується правом здобувачів ОП щодо формування своєї індивідуальної освітньої траєкторії, про що свідчить окреме «Положення про вільний вибір освітніх компонентів здобувачами вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького» (<https://drive.google.com/file/d/1GvzIDZOQxp6lvz3KpkZA43DfRbmtu51/view>), а викладачів – наповнення й вдосконалення змісту ОК, вибору методів навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Ознайомлення учасників освітнього процесу з цілями, змістом та програмними результатами навчання за ОП здійснюється на основі вільного доступу до ОП, розміщеної на сайті ЗВО (<https://mdpu.org.ua/akreditatsiya/filologichniy-fakultet/spetsialnist-035-filologiya/>). Загальний порядок і критерії оцінювання регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького» (https://drive.google.com/file/d/1OMtCdZsTSSudgxmMu2o6ffea4Kjx3_Q/view) і «Положенням про бально-накопичувальну систему оцінювання навчальних досягнень МДПУ ім. Богдана Хмельницького» (<https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkVL-LNTIjWRX/view>). Робочі програми і силабуси навчальних дисциплін, а також програми практик, структуровані за курсами, оприлюднено на сторінці кафедри германської філології (https://filolog.mdp.org.ua/?page_id=18509, https://filolog.mdp.org.ua/?page_id=18646, https://filolog.mdp.org.ua/?page_id=21855). На цій ж сторінці розміщено анотації вибірковок дисциплін (https://filolog.mdp.org.ua/?page_id=21698). У робочих програмах представлена інформація про критерії оцінювання й контроль за видами діяльності здобувачів вищої освіти – поточне оцінювання, контроль виконання завдань самостійної роботи тощо, а також про форму підсумкового контролю. На зустрічах з гарантом, НПП і здобувачами було отримано інформацію, що викладачі на першому занятті повідомляють здобувачів про зміст дисципліни й критерії оцінювання за цією ОК.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

На зустрічах з НПП, здобувачами і на основі аналізу матеріалів сторінки кафедри германської філології отримано інформацію щодо забезпечення поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП. З цією метою застосовується низка методів, зокрема: метод аналізу (аналіз існуючих теорій лінгвістики та перекладознавства, аналіз англійських джерел та англо-українських перекладів текстів різних стилів та жанрів) (https://filolog.mdp.org.ua/?page_id=21873), проблемний (розгляд і вирішення актуальних проблем філології і практики перекладу), пошуковий (здійснення власних наукових розвідок), дискусія (обговорення результатів досліджень) тощо. Крім того, здійснюється активне залучення здобувачів до участі у науково-практичних конференціях, де вони можуть презентувати результати своїх індивідуальних досліджень, виконаних у межах окремих ОК. На зустрічах з НПП і здобувачами було отримано підтвердження інформації про проведення в університеті V Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми функціонування мови і літератури в сучасному полікультурному суспільстві» 25-26.09.2020 р., співорганізаторами якої були Ягеллонський університет (м. Краків, Польща), Східна Кембриджська міжнародна школа (м. Шен'ян, Китай), Бельський державний університет імені Алеку Руссо (м. Бельці, Молдова), Університет Отто Фрідріха (м. Бамберг, Німеччина), Віденський університет (м. Відень, Австрія), Шуменський університет «Єпископ Костянтин Преславський» (м. Шумен, Болгарія) (<https://mdpu.org.ua/v-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-aktualni-problemi-funktsionuvannya-movi-i-literaturi-v-suchasnomu-polikulturnomu-suspilstvi/>). Як свідчить інформація на сайті ЗВО, у цій конференції взяли участь 126 студентів, а на основі представлених доповідей було видано збірку тез (<https://filolog.mdp.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/MATERIALY-V-MIZHNARODNOYI-NAUKOVO-PRAKTYCHNOYI.pdf>). Здобувачі мають можливість брати участь у проведенні наукової роботи у лабораторії філологічних досліджень та науково-методичному центрі «Лінгва» (https://filolog.mdp.org.ua/?page_id=19503). Ще однією формою задіяності здобувачів у науковій роботі є науковий гурток «THE YOUNG SCIENTISTS CLUB» (https://filolog.mdp.org.ua/?page_id=21873), мета якого – підготувати студентів до активного проведення власних наукових досліджень. У межах діяльності наукового гуртка студенти можуть розвинути здатність планувати, організувати, здійснювати і презентувати наукове теоретичне і прикладне дослідження в галузі філології; здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі філології. Свідченням результативності виконання здобувачами досліджень в рамках індивідуальних проєктів є призиви місця здобувачів, які навчаються за ОП, на конкурсах студентських наукових робіт (Баранцов Є., Лазаренко В., Пчела Ю., Печерський Є.), що підтверджує ефективність поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Аналіз відомостей про самооцінювання ОП, її змісту, робочих програм і силабусів ОК, а також онлайн-зустріч з НПП засвідчили, що викладачі постійно працюють над оновленням і удосконаленням змісту ОП на основі своїх наукових досягнень та запозичення досвіду сучасних практик у галузі германської філології. Цьому сприяє той факт, що викладачі кафедри германської філології є дійсними членами «Асоціації викладачів англійської мови TESOL-УКРАЇНА». До змісту дисциплін інтегруються наукові здобутки викладачів Гармаш О.Л., Камішова Т.М., Мілько Н.Є., Насалевич Т.В.), представлені у реномованих фахових виданнях, які індексуються у наукометричних базах Web of Science і Scopus (таблиця 2). Матеріали захищеної докторської дисертації Гармаш О.Л. «Англомовні морфологізовані метаконцепти в процесах концептуальної деривації (на матеріалі мовних інновацій кінця ХХ – початку ХХІ ст.)» були використані у межах ОК «Лексикологія англійської мови». Як вказано у відомостях про самооцінювання і було підтверджено під час спілкування з НПП, оновлення змісту ОП відбувається також за результатами участі НПП в проєктах. Зокрема, вибіркові дисципліни «Інтеграція інфомедійної грамотності у професійну діяльність» і «Європейські цінності у професійній підготовці філологів» розроблено й додано до переліку вибіркових ОК на основі проєктів IREX «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність» і «Модуль Жана Моне. Erasmus+» відповідно.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності закладу вищої освіти регламентується, зокрема, «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького» (https://drive.google.com/file/d/1_9W8fsDFFToadH9J73Gup8Ki2hflh_P_/view). За свідченням учасників онлайн-зустрічей з НПП і здобувачами вказано на можливість навчання за програмою подвійного диплома, однак, за нинішньої епідеміологічної ситуації реалізація цієї можливості ускладнена. Серед здобувачів, які були присутні на зустрічі, не було тих, хто скористався такою можливістю. Безпосередня задіяність здобувачів і НПП у процесі інтернаціоналізації діяльності університету здійснюється на основі угод з Вищою лінгвістичною школою в Ченстохові та університетом «Humanitas» (Польща). Низка заходів проходить у онлайн-форматі. Зокрема, відбулась лекція «Сучасні коуч-технології» віцепрезидента Вищої лінгвістичної школи в м. Ченстохова Томаша Кука. НПП беруть участь у міжнародних проєктах, зокрема у спільному проєкті Ради Міжнародних наукових досліджень та обмінів IREX, Посольства США і Посольства Великої Британії «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність» (Авраменко К.В., Денисенко Н.В., Мілько Н.Є. Насалевич Т.В.), і проходять стажування у зарубіжних закладах освіти: Західно-Фінляндський Коледж (Гахарія К.В., Денисенко Н.В.), Куявська Вища Школа (Насалевич Т.В.).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Викладачі й здобувачі не обмежені у виборі ОК, їх змісту, методів навчання і викладання. У вільному доступі на сайті кафедри германської філології представлено робочі програми й силабуси ОК, анотації вибіркових дисциплін. Викладачі регулярно оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень. Чітко прослідковується поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Участь здобувачів у програмах академічної мобільності поки що є слабкою. Тому рекомендується: активізувати діяльність щодо участі у програмі подвійного диплома та міжнародних проєктах у межах укладених угод про співпрацю, зокрема, й у онлайн-форматі. Рекомендуємо також підвищити залученість здобувачів до внутрішньої академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітня програма має високий рівень узгодженості за всіма підкритеріями. Форми та методи навчання і викладання загалом сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання,

відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Спектр форм і методів навчання й викладання охоплює як традиційні (виконання практичних і лабораторних завдань), так і інноваційні (ділові ігри, кейс-метод, тренінги, проблемно-пошуковий метод, метод проєктів тощо). На зустрічі з НПП було отримано інформацію про існування «Хабу педагогічної майстерності» На сайті кафедри германської філології оприлюднено робочі програми й силабуси ОК; отже, здобувачі мають постійний доступ до необхідної інформації щодо цілей, програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Здобувачі мають змогу поєднувати навчання й дослідження, апробувати результати своїх наукових розвідок на конференціях. Створено необхідні умови для залучення здобувачів до дослідно-наукової діяльності, яку проводять викладачі кафедри, зокрема, у лабораторії філологічних досліджень та науково-методичному центрі «Лінгва». Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти, однак, здобувачі бакалаврського рівня ще не досить активно залучаються до такої співпраці. Виявлені недоліки та слабкі сторони загалом не впливають на якість навчання й викладання.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Загальна інформація щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання здобувачів вищої освіти представлена у «Положенні про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького» (https://drive.google.com/file/d/1OMtCdZsTSSudgxmQMu206ffea4Kjx3_Q/view) і «Положенні про бально-накопичувальну систему оцінювання навчальних досягнень МДПУ ім. Богдана Хмельницького» (<https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTKvL-LNTIjWRX/view>). Форми контрольних заходів та критерії оцінювання у межах усіх ОК детально описані у робочих програмах і силабусах навчальних дисциплін на сайті кафедри германської філології (https://filolog.mdpu.org.ua/?page_id=18509, https://filolog.mdpu.org.ua/?page_id=18646, https://filolog.mdpu.org.ua/?page_id=21855). У робочих програмах представлена інформація про критерії оцінювання й контроль за видами діяльності здобувачів вищої освіти – поточне оцінювання, контроль виконання завдань самостійної роботи тощо, а також про форму підсумкового контролю. На зустрічах з гарантом, НПП і здобувачами було отримано інформацію, що викладачі на першому занятті повідомляють здобувачів про зміст дисципліни й критерії оцінювання за цією ОК. Спілкування зі здобувачами засвідчило, що критерії оцінювання є для них зрозумілими, а у випадку потреби у додатковому роз'ясненні вони можуть звернутись до викладача або гаранта ОП.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів вищої освіти відбувається відповідно до Стандарту 035 Спеціальності Філологія у формі атестаційного екзамену з англійської мови та літератури з практикою перекладу. Питання проведення атестації здобувачів регулюються «Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної (атестаційної) комісії в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (https://drive.google.com/file/d/1gpowh91c82tTo_8O5xW1lQdn3anvemMO/view). Позитивним кроком щодо впливу з метою підвищення якості навчання за ОП вважаємо те, що атестація здобувачів вищої освіти проводиться на відкритому засіданні атестаційної комісії, до складу якої входить представник роботодавців.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури проведення контрольних заходів регулюються низкою положень: «Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (https://drive.google.com/file/d/1OMtCdZsTSSudgxmQMu206ffea4Kjx3_Q/view); Положенням про бально-накопичувальну систему оцінювання навчальних досягнень МДПУ ім. Богдана Хмельницького» (<https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTKvL-LNTIjWRX/view>)» «Положення про ректорський контроль якості підготовки здобувачів вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<https://drive.google.com/file/d/15euVB7elCUYrUCyDOwziRguczMz9DvZd/view>); «Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної (атестаційної) комісії в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (https://drive.google.com/file/d/1gpowh91c82tTo_8O5xW1lQdn3anvemMO/view). Зазначені правила і процедури деталізуються у робочих програмах ОК, розміщених на сторінці кафедри германської філології; форми поточного контролю та критерії оцінки рівня знань визначаються відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

(https://filolog.mdpu.org.ua/?page_id=18509, https://filolog.mdpu.org.ua/?page_id=18646, https://filolog.mdpu.org.ua/?page_id=21855). Усі вказані документи є доступними для усіх учасників освітнього процесу. З метою забезпечення об'єктивності передбачається присутність на екзамені двох екзаменаторів. Для врегулювання конфліктної ситуації, якщо вона виникає, та забезпечення об'єктивності під час її розгляду передбачено створення комісії, до складу якої входять представники кафедри, деканату і студентського самоврядування. Під час зустрічі зі здобувачами вони повідомили про наявність кількох скриньок довіри, в тому числі й віртуальної, а також про можливість звернутись до завідувача кафедри у випадку незгоди з отриманою оцінкою. Водночас здобувачі зазначили, що випадку конфліктів на ОП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика університету щодо академічної доброчесності і процедури її дотримання усіма учасниками освітнього процесу регламентуються низкою спеціально розроблених положень, а саме: «Положення про академічну доброчесність у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/akademichna-dobrochesnist_2020.pdf), «Положення про запобігання академічного плагіату в освітній діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького» (https://drive.google.com/file/d/1oRJA1I__bMKp-kIqNq7894oAO6bnxwiP/view), та «Кодексом академічної доброчесності МДПУ імені Богдана Хмельницького» (https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akadem-dobrochesnosti_2020.pdf), що свідчить про системний підхід університету до забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності. Усі документи є у вільному доступі, тому всі бажаючі можуть у будь-який час ознайомитися з ним на офіційному сайті університету. Для популяризації серед здобувачів і НПП політики академічної доброчесності в університеті проводяться різні заходи: ознайомлення всіх учасників освітнього процесу із нормами «Положення про академічну доброчесність...», системне інформування їх про дотримання принципів та правил академічної доброчесності, проведення семінарів щодо академічної культури у науковій та освітній сферах (https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/akademichna-dobrochesnist_2020.pdf). Варто відзначити, що популяризація академічної доброчесності здійснюється також шляхом інформування з боку викладачів, наявністю у силабусах ОК ОПП відповідної вимоги. Для практичного забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності в університеті функціонує Комісія з питань наукової етики та запобігання плагіату в освітній діяльності, створена наказом № 03/01-05 від 09.02.2016 р. Процедура притягнення учасників освітнього процесу до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності чітко прописана і передбачає різні його види (заборона використання творів, зняття кваліфікаційної роботи перед захистом, відрахування здобувача, врахування фактів академічної недоброчесності під час проходження НПП конкурсу на вакантну посаду). З метою протидії порушенням академічної доброчесності ЗВО уклав угоду з ТОВ «Антиплагіат» для перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів з використанням онлайн-сервісу Unicheck Україна. Використовуються також програми AntiPlagiarism.NET, StrikePlagiarism.com. Вибір програмного засобу здійснюється кафедрою (https://drive.google.com/file/d/1oRJA1I__bMKp-kIqNq7894oAO6bnxwiP/view). Водночас, незважаючи на продемонстроване здобувачами розуміння поняття академічної доброчесності, зустріч з цією фокус-групою засвідчила, що вони уявляють його сутність дещо звужено – як академічний плагіат і необ'єктивність оцінювання, тому варто у подальшому передбачити їх інформування щодо інших видів порушень академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Процедури проведення контрольних заходів, критерії оцінювання та послідовність дій щодо оскарження результатів навчання чітко визначені, є зрозумілими і прозорими. Усі нормативно-правові документи, які регламентують зазначені процедури, розміщені на сайті університету у вільному доступі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Зважаючи на дещо звужене розуміння здобувачами поняття академічної доброчесності, рекомендується зорієнтувати заходи з популяризації академічної доброчесності на розширення розуміння цього поняття.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма має високий рівень узгодженості за підкритеріями 5.1-5.3 і достатній рівень узгодженості за підкритерієм 5.4. Наявна низка положень, які у своїй сукупності складають доволі потужну нормативно-правову базу для регулювання питань, пов'язаних із контрольними заходами (форми, терміни, оскарження результатів тощо). Форми і правила проведення контрольних заходів є чіткими і зрозумілими, прописані у робочих програмах і силабусах ОК. Існуюча система дозволяє запобігти та врегулювати конфлікти інтересів у випадку їх виникнення. Передбачено систему процедур дотримання принципів академічної доброчесності, про які поінформовані всі учасники освітнього процесу і яких дотримуються під час реалізації освітньої програми. Однак, потребує розширення розуміння сутності академічної доброчесності здобувачами, тому рекомендується подальша популяризація академічної доброчесності з посилення уваги на цьому аспекті.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

У реалізації ОП задіяні НПП, кваліфікація яких дозволяє досягти заявлених у програмі програмних результатів та компетентностей. Викладання забезпечують один доктор філософських наук, професор (Троїцька Олена); один доктор педагогічних наук, доцент (Гуров Сергій) та 16 кандидатів наук, доцентів, 5 викладачів без наукового ступеня. Базова освіта, кандидатські та докторські ступені з відповідних наук, достатня кількість наукових та методичних публікацій свідчить про відповідність кваліфікації НПП за ОП. Під час зустрічі гарант Денисенко Надія зазначила, що добір НПП та розподіл годин на акредитований ОП враховують кваліфікацію викладачів та їхню відповідність дисциплінам. На зустрічі з НПП Акулова Надія, Денисенко Надія зазначили, що їхнє стажування відповідає ОК, які вони викладають за програмою; науковий доробок (Насалевич Тамара) знаходить відображення у змісті дисципліни. Проте, існує необхідність посилити публікаційну активність НПП відповідно до змісту ОК, які вони забезпечують. Так, Зіненко Наталія не має публікацій з ОК «Практика перекладу».

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури наймання, звільнення та конкурсного добору викладачів, які регламентуються Кодексом законів про працю України, Законом України «Про вищу освіту», наказами МОНУ, регулює «Колективний договір між адміністрацією і профспілковим комітетом Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького на 2021-2024 рр.» (<https://cutt.ly/jI04gBI>). «Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у МДПУ» (<https://cutt.ly/cI04l1d>) визначає конкурсні засади заміщення вакантних посад, вимоги до претендентів, організацію конкурсу та порядок укладання договору. Перелік документів, що надаються секретареві конкурсної комісії (<https://cutt.ly/WI04vQr>) є у відкритому доступі на сайті університету. Оголошення про конкурс, термін та умови його проведення публікується у засобах масової інформації та на сайті університету. На зустрічі з НПП було підтверджено, що процедури конкурсного добору є зрозумілими та прозорими, контракт укладається на термін від 1 до 5 років, враховується публікаційна активність та відповідність викладачів Ліцензійним умовам.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

На сторінці філологічного факультету представлено план-графік залучення стейкхолдерів до освітнього процесу у I (<https://cutt.ly/eI04mYY>) та II семестрі 2021-2022 н.р. (<https://cutt.ly/aI04Srj>), «Положення про Раду стейкхолдерів освітніх програм філологічного факультету» (<https://cutt.ly/MI04H3G>), яке визначає завдання Ради, інформацію про її склад (<https://cutt.ly/KI04Zlj>). Під час зустрічі з роботодавцями останні проінформували про власний внесок до перегляду ОП: збільшення годин на практичний курс англійської мови (Перебийнос Ірина, транспортна компанія Hegelmann Transporte Group); введення вибіркової ОК з послідовного перекладу текстів науково-технічного характеру (представниця ТОВ МПІ-АГРО).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Заклад залучає роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі до занять із здобувачами за ОП. Під час зустрічі з роботодавцями Корець Ольга, ТОВ Ізатекс Індастрі, зазначила, що організувала тренінги та семінари

для здобувачів за ОП, де знайомила останніх з особливостями усного перекладу та подоланням труднощів послідовного перекладу, надавала консультації як потенційний роботодавець. Витяги з протоколів засідання кафедри германської філології від 14.12.2020 (№ 10) та від 21.10.2021 (№ 3) свідчать про обговорення на засіданні кафедри онлайн-семінару-практикуму «Особливості усного перекладу», проведеного Корець Ольгою 10.12.2020 р. та майстер-класу «Подолання труднощів під час послідовного перекладу», який відбувся 12.10.2021 р. На відкритій зустрічі перекладач-практик Євген Лір розповів про зустріч із здобувачами у форматі «Жива бібліотека» 22.09.2021 р. (<https://cutt.ly/iIo4oLg>). На засідання кафедри германської філології відбулися обговорення зустрічей професіоналів-практиків та роботодавців із здобувачами (протокол № 13 від 16.03.2021 р.), зустріч здобувачів за ОП з Євгеном Ліром 24.02.2021 р. (протокол № 23 від 17.05.2021 р.), Круглий стіл з директором краєзнавчого музею. 31.01.2021 здобувачі зустрілись з перекладачем Офісу Генерального прокурора України Фурманом Ігорем (<https://cutt.ly/UIo64Ul>), 22.09.2021 для здобувачів проведено курс "Media Literacy in English Classroom" (<https://cutt.ly/6Io6UNT>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Відповідно до статуту МДПУ (<https://cutt.ly/wIo442O>), Колективного договору (<https://cutt.ly/jIo4gBI>) університет створює належні умови для підвищення кваліфікації НПП не рідше одного разу на п'ять років. В університеті діє «Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників МДПУ» (<https://cutt.ly/EIo7toB>), відповідно до якого НПП мають право на стажування як в Україні, так і за її межами. На офіційному сайті є вкладка, присвячена питанням підвищення кваліфікації НПП (<https://cutt.ly/FIo7iyF>), де представлені договори про співпрацю, система професійного розвитку НПП, програми удосконалення професійної майстерності НПП на січень-травень 2022 р. (<https://cutt.ly/iIo7pVX>). В університеті існує Центр неперервного професійного розвитку освітян, який пропонує програму заходів з реалізації системи професійного зростання НПП (<https://cutt.ly/aIo7feA>). Під час зустрічі фокус-групи начальник відділу міжнародних зв'язків Аверіна Катерина зазначила, що НПП мають можливість проходити закордонні стажування безкоштовно в закладах, які є партнерами МДПУ. Під час зустрічі НПП зазначили, що їхнє стажування відповідає змісту ОК, які вони викладають за ОП. Під час зустрічі з НПП останні підтвердили, що беруть участь в роботі «Хабу викладацької майстерності» з метою професійного розвитку. Отже, заклад освіти сприяє професійному розвитку НПП через власні програми та у співпраці з іншими організаціями.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

«Положення про преміювання співробітників, наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників МДПУ» (<https://cutt.ly/AIo7jNo>) запроваджено з метою підвищення матеріальної зацікавленості НПП у поліпшенні якості освітнього процесу і наукової роботи та є прозорим, визначаючи витрати на преміювання та його підстави. Окреме положення (<https://cutt.ly/2Io7co7>) регламентує нагородження почесною грамотою, грамотою та цінним подарунком НПП. В МДПУ діє «Положення про рейтингове оцінювання НПП», яке стимулює діяльність останніх, спрямовану на підвищення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/jIo7E4z>), та «Положення про про рейтингову комісію з питань оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності науково-педагогічних працівників» (<https://cutt.ly/EIo7Oxd>). Рейтинг НПП за 2020-2021 н.р. знаходиться у відкритому доступі (<https://cutt.ly/WIo78bK>). Під час зустрічі з НПП було зазначено, що викладачі отримують премії за публікації у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus, Web of Science, відповідно до рейтингу, а також премії від профспілки.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Колективний договір та низка положень чітко регламентують процедури конкурсного добору НПП, які є прозорими та зрозумілими; процедуру проходження та зарахування підвищення кваліфікації; програму заходів з реалізації системи професійного зростання НПП; систему матеріального та нематеріального заохочення НПП; рейтингове оцінювання діяльності НПП. Позитивним моментом є можливість безоплатного підвищення кваліфікації у закордонних закладах партнерах МДПУ. «Положення про Раду стейкхолдерів» регулює їх участь у освітньому процесі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Аналіз інформації про НПП показав відсутність наукових публікацій Зіненко Наталії з ОК «Практика перекладу». Рекомендуємо: забезпечити публікаційну активність НПП за ОК, які вони викладають. Відсутня практика запрошення експертів у галузі перекладознавства для проведення аудиторних та позааудиторних занять. Рекомендуємо: запрошувати експертів з перекладознавства для проведення занять із здобувачами.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма має високий рівень узгодженості за підкритеріями 6.2; 6.5; 6.6, достатній рівень за підкритерієм 6.3, та в цілому узгодженість за підкритеріями 6.1 та 6.4. Процедури конкурсного добору НПП й система матеріального та нематеріального заохочення НПП є прозорими й дієвими. Здійснення заходів рекомендаційного характеру щодо спрямування публікаційної активності НПП за відповідними ОК та залучення експертів з перекладознавства для проведення занять із здобувачами дасть можливість підвищити якість викладання та навчання за ОП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

У реалізації ОП використовується бібліотека з абонементом, читальними залами та залом електронних ресурсів з ноутбуками для роботи відвідувачів, де працює WI-FI, на сайті бібліотеки (<http://library.mdpu.org.ua/>) створено електронний каталог бібліотечного фонду (<https://cutt.ly/zI05yMC>), інституційний репозиторій (<http://eprints.mdpu.org.ua/>), електронні ресурси з відкритим доступом (<https://cutt.ly/3I05pxz>), на офіційному сайті бібліотеки є вкладка «Запитай у бібліотекаря» (<https://cutt.ly/NI05dEu>),. Під час відеоекскурсії було продемонстровано літературу, яку використовують на ОП та виставку нових надходжень для здобувачів ОП. Бібліотека має доступ до Web of Science, Scopus, Sciencedirect, Springer Nature, та низки інших БД, передплатує періодичні видання. Як зазначила директор бібліотеки Радіонова Ірина, є можливість приймати замовлення за телефоном. Під час відеоекскурсії було продемонстровано спортивні зали, роздягальні яких оснащені бойлерами з гарячою водою, steam-лабораторію (<https://cutt.ly/1I05gAk>), обладнану веб-камерами для створення віртуальної реальності, комп'ютерні класи з ліцензійним програмним забезпеченням, НМЦ «Лінгва» з радіогідом-передавачем, радіосистемою для проведення екскурсій (<https://cutt.ly/fI05lls>). Центр дистанційних технологій працює відповідно до положення (<https://cutt.ly/vI05WlN>) має власний сайт на платформі Moodle (<https://cutt.ly/CI05IgrX>), доступ до якого є авторизованим, де розміщені необхідні навчальні матеріали з дисциплін за ОП, список вибіркових дисциплін та через який відбуваються відеоконференції під час дистанційної роботи. На зустрічі фокус-групи голубух Розумейко Людмила зазначила, що в минулому році було зроблено ремонт навчальних приміщень, заплановано закупівлю 10 пакетів програмного забезпечення для навчання перекладу.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЕГ виявила, що НПП та здобувачі мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів університету, необхідних для реалізації ОП. Доступ до WI-FI в навчальному корпусі є безоплатним. Бібліотека забезпечує здобувачів навчальними підручниками безкоштовно. Безоплатною є послуга бібліотеки надсилання відсканованої статті або розділу обсягом до 20 сторінок, про що зазначила директор бібліотеки Радіонова І.А. Здобувачі та НПП мають можливість працювати в комп'ютерному класі в позааудиторний час безкоштовно. Безкоштовними для здобувачів та НПП є послуги юридичної клініки «Вікторія» (<https://cutt.ly/dI05FGM>) та Психологічного центру МДПУ. Відвідування гуртків відбувається на безоплатній основі.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Колективний договір на 2021-2024 рр. (<https://cutt.ly/jI04gBI>) в МДПУ регламентує виділення коштів на утримання медичних пунктів, придбання медикаментів, аптечок, безкоштовне користування здобувачами спортивними залами, спорудами та майданчиками для занять спорту та відпочинку, організацію для здобувачів на безоплатній основі груп здоров'я та спортивних секцій, літнього оздоровчого відпочинку для здобувачів, які є членами первинної профспілкової організації, культурно-масові заходи, заходи по досягненню встановлених нормативів безпеки, запобігання випадків травматизму. В університеті діє оздоровчий навчально-туристичний комплекс МДПУ імені Богдана Хмельницького (с. Богатир Якимівського району) (<https://cutt.ly/7I2wqDg>), одним із завдань якого є

організація відпочинку здобувачів. Під час зустрічі з представниками студентського самоврядування було з'ясовано, що вони мали можливість відпочити у комплексі. Під час зустрічі із здобувачами було з'ясовано, що вони за бажанням мають можливість вакцинуватись від COVID-19 у медпункті МДПУ. Здобувачі на зустрічі фокус групи також зазначили, що мають можливість брати участь у роботі театру «Маска». В МДПУ діє мережа буфетів. Під час зустрічі із представниками студентського самоврядування було з'ясовано, що здобувачі можуть взяти участь у конкурсах «Студент року», «Студентська група року». У МДПУ два дев'ятиповерхових гуртожитки на 1074 місць, які діють відповідно до положення про студентські гуртожитки (<https://cutt.ly/bI2wybV>) та повністю забезпечують потреби здобувачів, на сайті розміщено умови та етапи поселення до гуртожитків (<https://cutt.ly/Al2whbB>). В університеті діє «Положення про навчання за індивідуальним графіком здобувачів вищої освіти» (<https://cutt.ly/uI2w1Bz>), яке регламентує підстави та порядок оформлення індивідуального графіку та навчання за ним.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Необхідна для здобувачів інформація розміщена на офіційному сайті МДПУ у вкладці «Студенту» (<https://cutt.ly/KI2wvod>) і включає розклад занять, рейтинг успішності, інформацію про план роботи та положення про Центр освітніх дистанційних технологій (<https://cutt.ly/qI2wmmm>); у вкладці «Соціальні питання» розміщено нормативно-правові документи про стипендіальне забезпечення (<https://cutt.ly/WI2wE3u>) та реєстри здобувачів, яким призначена академічна стипендія (<https://cutt.ly/VI2wIRN>). У відкритому доступі є «Правила призначення академічних і соціальних стипендій здобувачам вищої освіти МДПУ» (<https://cutt.ly/NI2wABA>). Центр освітніх дистанційних технологій (<https://cutt.ly/dI2wGag>) надає інформацію та навчальні матеріали для обов'язкових та вибіркових ОК. На сторінці кафедри германської філології для здобувачів розміщено графік навчання з розкладом занять та сесій (<https://cutt.ly/3I2wJ6O>), робочі програми, програми практик та силабуси ОК (<https://cutt.ly/tI2wZ3a>), анотації вибіркових дисциплін (<https://cutt.ly/ZI2wBil>), сторінка студента (<https://cutt.ly/xI2w3uK>) з графіком захисту курсових робіт. 23.12.2021 р. гарант ОП Денисенко Н.В. провела зустріч із здобувачами, де останні мали змогу поставити запитання та внести пропозиції щодо навчання (<https://cutt.ly/kI2ey7Y>). В університеті створено «Психологічний центр» (Наказ №117-01 від 28.05.2015) для організації соціально-психологічної адаптації першокурсників, який діє відповідно до положення (<https://cutt.ly/7I2epOe>). Під час зустрічі гарант зазначила, що здобувачі за ОП звертались по допомогу до «Психологічного центру» з особистих питань. За юридичною допомогою здобувачі можуть звернутись до юридичної клініки, яка надає послуги здобувачам у будні з 14.00 до 16.00. На зустрічі фокус-групи здобувачі підтвердили, що є можливість звернутися до «Психологічного центру» по допомогу. Додаток 2 до Колективного договору «Порядок використання коштів, передбачених для надання матеріальної допомоги та заохочення здобувачам вищої освіти» (<https://cutt.ly/PI2egxs>) регламентує процедуру, розмір, підстави, порядок виплати оформлення матеріальної допомоги та заохочення. З офіційного сайту є можливість перейти до чат-боту з протидії торгівлі людьми (<https://cutt.ly/II2elz5>). На офіційному сайті розміщено інформацію про коронавірусну інфекцію (<https://cutt.ly/jI2ecSI>). Відповідно до «Положення про куратора ECTS» (<https://cutt.ly/uI2emrt>) останній здійснює комплексну підтримку здобувачів свої групи.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Правила прийому до МДПУ у 2021 році (<https://cutt.ly/dI2eE3A>) визначають умови вступу для осіб з особливими потребами. Як зазначено у самоаналізі, на офіційному сайті є функція для користувачів з порушеннями зору. На сайті МДПУ зазначено, що для створення доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами було проведено реконструкції ганків навчального корпусу № 2, гуртожитку № 1, замовлено виконання проектно-кошторисної документації на об'єкт «Реконструкція ганку навчального корпусу № 1, розташованого за адресою вул. Гетьманська, 20» (<https://cutt.ly/PI2eINJ>). На офіційному сайті є вкладка для осіб з особливими освітніми потребами, яка регламентує порядок дій здобувача у разі виникнення нагальних ситуацій (<https://cutt.ly/uI2eSeu>). За ОП не навчаються здобувачі з особливими освітніми потребами. Під час зустрічі з керівництвом університету з'ясовано, що створено комісію, яка опікується питаннями безпечності середовища для осіб з особливими освітніми потребами. Відповідно до «Положення про навчання за індивідуальним графіком здобувачів вищої освіти» (<https://cutt.ly/uI2w1Bz>) особи з інвалідністю мають право оформити індивідуальний графік навчання.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

На офіційному сайті розміщена вкладка, присвячена антикорупційній діяльності (<https://cutt.ly/gI2e1nD>). В університеті діють «Антикорупційна програма МДПУ на 2022-2024 р.», розміщена у відкритому доступі на офіційному сайті (<https://cutt.ly/kI2e9Aa>), яка визначає правила, стандарти і процедури виявлення, протидії та

запобігання корупції, містить номер телефону та електронну адресу для повідомлень, години прийому уповноваженого; «Порядок прийняття та розгляду повідомлень про можливі факти порушення Антикорупційної програми» (<https://cutt.ly/II2e5kI>); «Положення про Комісію з проведення оцінки корупційних ризиків» (<https://cutt.ly/bI2rwo2>); Наказ від 21.12.2021 року № 188/01-06 «Про затвердження плану навчань та заходів для працівників та здобувачів вищої освіти всіх рівнів МДПУ імені Богдана Хмельницького з питань дотримання вимог антикорупційного законодавства на 2022 рік» (<https://cutt.ly/jI2ryBg>); «Положення про порядок і процедури врегулювання ситуацій, пов'язаних з корупцією у МПДУ» (<https://cutt.ly/MI2roAh>) відповідно до якого затверджено «План заходів щодо усунення оцінених корупційних ризиків, попередження та профілактики корупційних правопорушень та порушень, пов'язаних з корупцією на 2021-2022 н.р.» (<https://cutt.ly/II2rgvE>). В університеті затверджено «Порядок забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, ліквідації дискримінації за ознакою статі та усунення конфлікту інтересів» (<https://cutt.ly/nI2rlIx>). В МДПУ є скринька довіри для протидії сексуальним домаганням, булінгу, корупції, і здобувачі знають про її існування. На філологічному факультеті, де відбувається реалізація цієї ОП, також є скринька довіри. Під час зустрічі із представниками студентського самоврядування було з'ясовано, що у листопаді 2021 року скриньку було реорганізовано, щоб писати не лише скарги, а й пропозиції, а з 24.01.2022 заплановано перевести скриньку в онлайн-режим, щоб зробити її доступною для зовнішніх стейкхолдерів та осіб з особливими потребами. Під час зустрічі з керівництвом було зазначено, що проводяться анонімні анкетування для протидії корупції. Здобувачі за ОП проходять анкетування щодо конфлікту інтересів, розповсюдження булінгу та сексуальних домагань очима здобувачів вищої освіти, результати у відкритому доступі (<https://cutt.ly/kI2rnw5>). На фокус-зустрічі здобувачі зазначили відсутність конфліктних ситуацій в університеті.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Потужна матеріально-технічна база та її постійне оновлення; безоплатний доступ здобувачів та викладачів до освітніх, організаційних, наукових матеріалів, комп'ютерного, спортивного обладнання; положення, які регламентують вирішення конфліктних ситуацій, протидіють корупції, забезпечують рівні права та можливості, робота юридичної клініки, психологічного центру, наявність скриньки довіри та її переведення в онлайн-формат; гуртків, спортивних зал; функціонування інституту куратора.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

В університеті не закінчено роботи з попереджувального маркування території та приміщень для осіб з особливими освітніми потребами. Рекомендуємо: прискорити роботи з попереджувального маркування території та приміщень для створення умов для осіб з особливими освітніми потребами.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП має високий рівень узгодженості за всіма підкритеріями критерію 7. Потужна матеріально-технічна база широкий спектр безоплатних послуг, можливість юридичної і психологічної підтримки сприяє успішній реалізації ОП. Завершення роботи з попереджувального маркування території та приміщень сприятиме покращенню доступності навчання за ОП для осіб з обмеженими можливостями для створення умов для осіб з особливими освітніми потребами.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

В МДПУ розроблено «Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти» (<https://cutt.ly/OI2rOtZ>), яке визначає загальні положення, опис, порядок розробки, затвердження, оновлення і самооцінювання ОП та відповідно до якого ОП підлягає обов'язковому щорічному оновленню, що забезпечується її гарантом. На стадії розроблення цілей ОП до роботи залучаються ключові стейкхолдери. Проект ОП знаходиться протягом одного місяця на громадському обговоренні. Проект ОП розглядається послідовно Вченою радою

факультету, науково-методичною Радою університету та комісією Вченої ради університету з експертизи якості освітніх програм, після чого ОП затверджується Вченою радою МДПУ. Оновлення ОП відбувається з ініціативи гаранта, робочої групи, як результат моніторингу, за результатами внутрішньої та зовнішньої оцінки якості. Розроблене «Положення про гарантів освітніх програм» (<https://cutt.ly/KI2rSic>) визначає умови призначення, функції, права, обов'язки гаранта ОП. Освітня програма функціонує з 2018 року, у 2019 р. була оновлена відповідно до введеного в дію наказом МОНУ №869 від 20.06.2019 р. Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти із урахуванням пропозицій здобувачів та роботодавців (рішення Вченої ради МДПУ імені Богдана Хмельницького від 30.08.19 р., протокол № 1). На засіданні кафедри германської філології від 13.05.2020 р. (протокол № 24) були обговорені зміни до ОП щодо пропозиції низки вибіркових дисциплін, форм контролю та кількості кредитів окремих дисциплін на підставі анкетування здобувачів за ОП та пропозицій роботодавців. Проект ОП на 2021 р. розміщено на сторінці кафедри германської філології (<https://cutt.ly/WI2rGTi>). Пропозиції щодо оновлення ОП для громадського обговорення у 2021 р. знаходяться у відкритому доступі (<https://cutt.ly/YI2rLN3>). З ОП 2021 року можна ознайомитись на сторінці кафедри (<https://cutt.ly/iI2rCJO>). Побаження щодо покращення ОП пропонується відправляти на адресу angl_fil_mdpu@ukr.net

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Опитування для здобувачів щодо якості ОП розміщено на сторінці кафедри германської філології (<https://cutt.ly/BI2r1Fe>). Відповідно до витягу з протоколу засідання кафедри германської філології від 13.05.2020 р. (протокол № 24) на основі анкетування здобувачів, усного опитування та бесід з ними було внесено зміни до списку вибіркових дисциплін, форм контролю та кількості кредитів окремих дисциплін; враховано побаження здобувачів при формулюванні ПРН 16, введено вибіркову ОК «Основи психолінгвістики»; збільшено кількість годин на ОК, які формують фахові компетентності. Результати анкетування здобувачів щодо якості викладання за окремою дисципліною (<https://cutt.ly/iI2r3mj>) розміщено на сторінці кафедри германської філології. В МДПУ існує інститут студентського гаранта ОП. На зустрічі фокус-групи була присутня Дюкова Вікторія, студентський гарант акредитованої ОП, яка зазначила, що її обов'язки полягають у координації діяльності здобувачів по вдосконаленню ОП. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі назвали зміни, які вони запропонували до ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Анкету для стейкхолдерів щодо якості ОП розміщено на сторінці кафедри германської філології (<https://cutt.ly/kI2r7TA>). Під час зустрічі з фокус-групою роботодавці зазначили, що внесли конкретні пропозиції до змісту акредитованої ОП. Відповідно до Витягу з протоколу засідання кафедри германської філології від 13.05.2020 р. (протокол № 24) директор ВІК «ФЛОУТЕК-СИСТЕМ» Жогов А.Ю. запропонував ввести вибіркові дисципліни «Основи послідовного перекладу» та «Переклад ділової документації».

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Акредитація за ОП є первинною. В університеті створено Асоціацію випускників (<https://cutt.ly/BI2twvJ>), яка діє відповідно до положення (<https://cutt.ly/FI2tyhs>), на сайті є онлайн-реєстрація випускників, в якій вони можуть висловити побажання щодо організації освітнього процесу (<https://cutt.ly/2I2tiac>). Відповідальною особою за моніторинг з працевлаштування випускників на філологічному факультеті є декан Коваленко Тетяна. На сторінці кафедри германської філології представлено інформацію про випускників (<https://cutt.ly/hI2tr1v>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/NI9WMn3>) визначає складові системи забезпечення якості, її нормативну базу, процедури та заходи, особливості реалізації відповідно до низки положень (<https://mdpu.org.ua/osvita/monitoring-yakosti-osv-diyalnosti/>). «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<https://cutt.ly/SI9W3Vj>), «Положення про участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<https://cutt.ly/nI9EqLE>) встановлюють систему принципів і процедур управління системою якості в університеті та регулюють участь здобувачів у цьому процесі. В МДПУ впроваджено розподіл функціональних обов'язків структурних підрозділів

університету у внутрішній системі забезпечення якості (<https://cutt.ly/9I9EyzF>), який сприяє ефективності політики управління системою якості вищої освіти в Університеті.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація є первинною, проте відповідно до самоаналізу заклад враховує зауваження, які були зроблені під час акредитації інших ОП. Крім того, МДПУ отримав Сертифікат на систему управління якістю щодо надання послуг у сфері освіти університетського рівня, послуг щодо наукового стажування та експериментального розроблення (коди згідно ДК 016:2010:72, 85, 42), зареєстрований у Реєстрі органу сертифікації 02.08.2021 р. за № UA.KBS.1.022-21 та дійсний до 01.08.2024 р. (<https://cutt.ly/hI9ErVK>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Низка положень університету забезпечує залучення усіх учасників та стейкхолдерів освітнього процесу до формування культури якості та дозволила створити чітку та дієву систему виявлення та усунення недоліків ОП. ЕГ пересвідчилась, що відбувається щорічне оновлення освітньої програми, під час якого враховуються пропозиції всіх учасників освітнього процесу: здобувачів, НПП, роботодавців. Запроваджений в університеті інститут студентського гаранта забезпечує врахування інтересів здобувачів під час діяльності за ОП. На зустрічі з викладачами вони зазначили, що активно залучені до перегляду ОП та вносять конкретні пропозиції щодо її змісту, наприклад, Жигоренко Ірина запропонувала вилучити частину матеріалу з ОК «Література німецькомовних країн» для більш логічної побудови змісту дисципліни. З результатами опитування НПП про якість акредитованої ОП можна ознайомитись на сторінці кафедри германської філології (<https://cutt.ly/oI9EkhV>). На зустрічі з роботодавцями вони підтвердили свою участь у оновленні ОП шляхом внесення конкретних пропозицій. Створення в університеті дієвої системи опитування всіх учасників освітнього процесу: здобувачів, роботодавців та НПП, їх аналіз кафедрою, Вченою радою факультету, Вченою радою університету і впровадження результатів аналізу дозволили МДПУ сформувати культуру якості, яка сприяє розвитку та оновленню ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

МДПУ створив процедури розроблення, затвердження, моніторингу та оновлення освітніх програм, до якого залучені зацікавлені сторони. В академічній спільноті сформована культура якості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Представники перекладацьких агенцій та перекладознавці не залучені до процесу перегляду ОП. Рекомендуємо: залучити до перегляду ОП представників перекладацьких агенцій та перекладознавців.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП є узгодженою за всіма підкритеріями критерію 8. До процедур розроблення, затвердження, моніторингу та оновлення освітніх програм залучені зацікавлені сторони, що свідчить про системний підхід університету до внутрішнього забезпечення якості ОП. В академічній спільноті сформована культура якості. Виконання заходів рекомендаційного характеру щодо залучення до перегляду ОП представників перекладацьких агенцій та перекладознавців дозволить покращити процес моніторингу та перегляду ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На офіційному сайті університету у вільному доступі у вкладці «Інформація, що підлягає оприлюдненню» (<https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennnyu/>) розміщені положення, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу: «Статут МДПУ імені Богдана Хмельницького», «Колективний договір між адміністрацією і профспілковим комітетом МДПУ імені Богдана Хмельницького на 2021-2024 рр.», «Концепція освітньої діяльності МДПУ імені Богдана Хмельницького», «Правила внутрішнього трудового розпорядку», «Положення про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького». Оскільки документи розміщені на офіційному сайті закладу освіти, кожен учасник освітнього процесу може безперешкодно ознайомитися з ними.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На офіційному веб-сайті (<https://mdpu.org.ua/akreditatsiya/filologichnij-fakultet/spetsialnist-035-filologiya/>) розміщені ОП і відгуки стейкхолдерів. Анкета для стейкхолдерів щодо якості освітньої програми теж розміщена на сайті (Анкета для стейкхолдерів щодо якості Освітньої програми "Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша- англійська" ([google.com](https://www.google.com))). Під час зустрічей зі здобувачами, НПП і роботодавцями було встановлено, що вони поінформовані щодо можливостей обговорення освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Достовірну інформацію про освітню програму учасники освітнього процесу та всі охочі можуть знайти на офіційному сайті закладу вищої освіти (OPP-Bakalavr-Filologiya.-Germanski-movy-ta-literatury-pereklad-vklyuchno-persha-anglijska.pdf (mdpu.org.ua)). Додаткову інформацію – у розрізі навчальних дисциплін (обов'язкових та вибіркових) – оприлюднено на сторінці кафедри германської філології (https://filolog.mdpu.org.ua/?page_id=18509, https://filolog.mdpu.org.ua/?page_id=18646, https://filolog.mdpu.org.ua/?page_id=21855).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЗВО забезпечує вільний доступ до необхідних документів. Учасники освітнього процесу добре проінформовані щодо нормативної бази університету, а також структури, змісту, цілей ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендується розглянути можливість запровадження окремого онлайн-опитування серед роботодавців для їх ефективного залучення до перегляду ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП є узгодженою за всіма підкритеріями критерію 9. Вимоги критерію щодо прозорості та публічності діяльності ЗВО під час реалізації освітньої програми загалом дотримано. Процедури, що регулюють права та обов'язки всіх

учасників освітнього процесу, є чіткими, зрозумілими, доступними для здобувачів, НПП і стейкхолдерів. Вони послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми і регулюються низкою нормативних документів, наявних у відкритому доступі. Усі редакції ОП та супровідні документи наявні і вчасно оприлюднені. Водночас з метою більш доступного й ефективного залучення роботодавців до перегляду ОП рекомендується розглянути можливість запровадження окремого онлайн-опитування для цієї категорії стейкхолдерів.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Амеліна Світлана Миколаївна

Члени експертної групи

Борисенко Наталія Дмитрівна

Кобута Катерина Степанівна